

...ΤΗΝ ΨΩΡΙΑΣΗ

Απαντά ο **ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΑΜΩΤΗΣ**, Δερματολόγος, διδάκτορας Δερματολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

1 Τι είναι η ψωρίαση;

Η ψωρίαση είναι μια συχνή, χρόνια πάθηση του δέρματος, που εμφανίζεται συνήθως σε γενετικώς προδιατεθειμένα άτομα και χαρακτηρίζεται από την υπερπλασία της επιδερμίδας και τον γρήγορο πολλαπλασιασμό των επιδερμικών κυττάρων. Η νόσος δεν είναι μεταδοτική.

2 Ποια είναι η αιτία της νόσου;

Πρόκειται για ανοσοεξαρτώμενη διαταραχή, στην οποία εμπλέκονται κύτταρα του ανοσοποιητικού συστήματος, τα Τ-λεμφοκύτταρα, από τα οποία απελευθερώνονται ορισμένες κυτοκίνες, που είναι ουσίες πρωτεϊνικής φύσης και οι οποίες παίζουν σημαντικό ρόλο στην εμφάνιση της νόσου.

3 Ποια είναι τα συμπτώματά της;

Η ψωριασική βλάβη χαρακτηρίζεται από μια κόκκινη πλάκα λίγων εκατοστών, που καλύπτεται από παχιά λέπια αργυρού χρώματος και έχει σαφή όρια από το γύρω υγιές δέρμα.

4 Σε ποια σημεία του σώματος εμφανίζεται;

Οι ψωριασικές βλάβες εμφανίζονται συχνότερα στο τριχωτό της κεφαλής, στους αγκώνες, στα γόνατα και στις κνήμες, μπορούν όμως να εμφανιστούν και σε οποιοδήποτε άλλο σημείο του σώματος (παλάμες, πέλματα, νύχια, πτυχές κ.λπ.).

5 Πόσο επηρεάζει τη ζωή των ασθενών;

Η ψωρίαση μπορεί να επηρεάσει την ποιότητα και τον τρόπο ζωής των ασθενών, τις επαγγελματικές σχέσεις και μερικές φορές τις επαγγελματικές ευκαιρίες. Όλα αυτά μπορεί να έχουν χειρότερες επιπτώσεις ακόμη και από την ίδια την πάθηση.

6 Ποια είναι η θεραπεία της;

Η ψωρίαση είναι μια κυκλική νόσος με περιόδους εξάρσεων και υφέσεων. Σήμερα έχουμε στη διάθεσή μας πολλά θεραπευτικά σχήματα που χρησιμοποιούνται για την ύφεση των βλαβών της ψωρίασης. Ανάλογα με το είδος και την έκταση των βλαβών, η θεραπεία μπορεί να είναι τοπική ή συστηματική.

7 Ποια είναι η τοπική θεραπεία της ψωρίασης;

Τοπικά χορηγούνται κρέμες που περιέχουν συνδυασμούς κορτικοστεροειδών με άλλες ουσίες που έχουν κερατολυτική δράση. Άλλες ουσίες, που χρησιμοποιούνται τοπικά με καλά αποτελέσματα, είναι τα παράγωγα της βιταμίνης D (κυρίως η καλσιποτριόλη), τα παράγωγα της λιθανθρακόπιας και τα ρετινοειδή (κυρίως η τα-

ζαροτένη). Ένας άλλος τρόπος θεραπείας είναι η φωτοχημειοθεραπεία. Χρησιμοποιείται στις πιο εκτεταμένες μορφές ψωρίασης και όταν οι ασθενείς δεν θέλουν να πάρουν άλλες θεραπείες.

8 Ποια είναι η συστηματική θεραπεία της ψωρίασης;

Περισσότερο χρησιμοποιούνται η μεθοτρεξάτη, τα ρετινοειδή και κυρίως η κυκλοσπορίνη, ενώ τελευταία στη συστηματική θεραπεία προστέθηκαν και τα βιολογικά φάρμακα. Η κυκλοσπορίνη είναι το φάρμακο που έφερε επανάσταση στη θεραπεία της ψωρίασης. Το φάρμακο δρα σαν ένας ανοσοτροποποιητικός, ανοσοκατασταλτικός παράγοντας με δράση κυρίως στα ενεργοποιημένα Τ-λεμφοκύτταρα. Ο ασθενής καθαρίζει γρήγορα από τις βλάβες και μένει καθαρός για αρκετούς μήνες, ενώ βελτιώνεται σημαντικά η ποιότητα ζωής του. Στα πλεονεκτήματα της κυκλοσπορίνης θα πρέπει να αναφέρω τη μορφή της (λαμβάνεται από το στόμα) και το ότι δεν γίνεται αντιληπτό ότι ο ασθενής παίρνει το φάρμακο (σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει με ορισμένα άλλα φάρμακα). Έτσι, δεν επηρεάζονται οι διαπροσωπικές σχέσεις ούτε χάνονται οι επαγγελματικές ευκαιρίες. Τέλος, το κόστος είναι πολύ πιο χαμηλό σε σχέση με τα βιολογικά φάρμακα.

9 Ποια είναι η δράση των βιολογικών φαρμάκων στην ψωρίαση;

Στοχεύουν στα Τ-λεμφοκύτταρα εμποδίζοντας την απελευθέρωση κυτοκινών, που παίζουν σημαντικό ρόλο στην εμφάνιση της ψωρίασης. Υπάρχουν τρία βιολογικά φάρμακα σε ενέσιμη μορφή. Τα δύο χορηγούνται υποδόρια μία φορά την εβδομάδα, ενώ το άλλο χορηγείται ενδοφλέβια σε νοσοκομείο, κάθε δύο μήνες. Τα βιολογικά φάρμακα έχουν καλά αποτελέσματα, αλλά θα πρέπει ο ψωριασικός ασθενής να τα παίρνει για όλη του τη ζωή. Στα μειονεκτήματα των φαρμάκων αυτών θα πρέπει να υπολογιστούν το κόστος (είναι πολύ ακριβά) και η μορφή (ενέσεις). Τέλος, θα πρέπει να σημειώσω ότι για τα βιολογικά φάρμακα, όπως και για τα άλλα φάρμακα που χορηγούνται συστηματικά, απαιτούνται εργαστηριακές εξετάσεις πριν από τη θεραπεία και κατά τη διάρκειά της.

10 Ποιος είναι οι γενικές οδηγίες για τους ψωριασικούς ασθενείς;

Ανεξάρτητα από το είδος της θεραπείας που θα ακολουθήσουν, οι ψωριασικοί ασθενείς θα πρέπει να είναι ήρεμοι, χωρίς στρες και πρέπει να εκτίθενται στην υπεριώδη ακτινοβολία. Γενικά, ο ήλιος και τα ξηρά κλίματα βελτιώνουν τις ψωριασικές βλάβες, ενώ αντίθετα το κρύο και η υγρασία τις επιδεινώνουν.